

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas looduslähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

Nr 3 (141)

2.10.2026

Kallis koolipere – õpilased ja kolleegid! Austatud külalised!

Uue kooliaasta alustuseks toimuv aktus – nagu tänaegi – on sündmus. Vast isegi tähtsam kui lõpetamine, sest kõik on alles ees. Kõik avastamised, kõik tutvumised, kõik võimalused, kõik ahaa- ja ohoo-hetked. Jah, kohati on kõhus õõnes tunne, kuid võtkem seda kui rõõmsat ootusärevust.

Ütleksin nii, et uue õppeaasta algus pole uus ainult meie esmakursuslaste,

uute õpetajate ja töötajate jaoks. See on uus algus meile kõigile – kõigile õpetajatele, õpetajatele, töötajatele, vanematele ja sõpradele. Sest nii palju on me seas uusi inimesi, keda veel ei tunne, aga kellega koos hakkame veetma päris palju aega.

Aga miks just aianduskoolis? Kõige ilmsem vastus on see, et me tahame, me oleme ise nii otsustanud. Me ole-

me otsustanud tulla aianduskooli kokku selleks, et aidata üksteisel õppida.

Selle peale võib küsida, kas õppimine on siis nii oluline? Kui järele mõtelda, siis on küll. Õppimise algne eesmärk on ju ellujäämine. Need kes märkasid uut ja õppisid seda kasutama, oskasid rohkem ning see suurendas nende ellujäämise võimalusi.

Jätkub lk 2

Esmakursuslased aianduse ja loodushoiu (AL26-44-K) erialal

Mis tehtud ...

24.8	Õppeaasta avaaktus
24.–28.8	Esmakursuslaste sisseelamisaasta
2.9	Rebaste päev, sügismatk
15.–17.9	Minidemo floristika õpilastele

... mis teoksil

4.4	Aednike päev
5.10	Huviringid alustavad
12.10–13.11	Sügisene taaskasutusturg
14.10	Mälumängu I voor
5.11	Sügispidu
9.12	Jõulupidu

TÄNASES LEHES: Uued tulijad! Singapurist kolmanda kohaga! Õpiränded Erasmusega! Karmoškahelina lõunapausil! Jooksud staadionil ja linnatänavatel! Kompostiväljak võtab ilmet! Rebased Tuuraperas! ... ja palju muud huvitavat!!!

Algus lk 2

Kas see mõte kehtib ka täna, 21. sajandil, kui keegi meid otsesõnu ära süüa ei ürita? Jah, kehtib küll. Just siin saame oskused ja teadmised, et teadlikuna kujundada oma elukeskkond meeldivamaks, kuid veel olulisemana – siin saame oskused omale toidu kasvatamiseks. Teadupärast on ilma toiduta võimatu elus püsida. Siit mõte, et kuivõrd me kõik oleme siin, aianduskoolis, siis järelikult oleme päris ettenägelikud.

Algav õppeaasta on muuski mõttes meie jaoks uue algus – alustame täiesti uue põhikooli lõpetanute jaoks loodud õppekavaga. Kutsekeskhariduse asemel ütleme nüüd selle kohta rakenduslik keskharidus. Õppeaeg on kolme aasta asemel neli. Seniste sissejuurdunud ja end ise selgitavate õppekavanihetuste Aednik, Florist ja Maastikuehitaja asemel on Aiandus ja loodushoid.

Seni pidi aianduskooli õppima asuja tegema kohe valiku nende kolme eriala

vahel, nüüd on võimalus kõiki neid erialasid, lisaks veel loodushoidu, tunda õppida ja alles siis see valik teha. Kuid nelja aasta pärast juunikuus, on kõik lõpetajad siiski omandanud sama head aedniku, floristi, maastikuehituse või keskkonna valla erialaoskused kui varasemadki lõpetajad. Kuid sellele lisaks veel palju-palju muud, et kindla meelega asuda tööle või minna edasi õppima.

Seega – kui juba õppida, siis Aianduskoolis ja mõnuga!

Rõõmsat ja põnevat uut aastat meile kõigile!

Ja kõige lõpuks – Ukrainal on täna iseseisvuspäev, kuid see on tähendusrikas ka meie jaoks – palju õnne!

Kalle Toom, direktor

24. august 2026

Fotod: R. Teervalt

Maarja küla õpperühmad

Floristid FL26-42-K

Nooremaednikud AN26-21-K

Aianduskooli õpetajad ja töötajad

Järjekordsed esmakursuslased said rebasteks lõõdud!

Nagu sügisene õunasaak, kuulub septembri algusesse meie koolis ka üks kindel traditsioon – uute õpilaste rebasteks lõõmine.

Seekord jäi õpilaskodus varahommikune äratus ära, aga kooliuksel võtsid esmakursuslasi vastu õpilasesinduse liikmed. Uustulnukad tuli ära märgistada – näkku joonistati vurrud ja rinda said nad värvilised sildid. Nii oli kohe selge, kes on meie värsked rebased.

Päeva jooksul jagus tegemist nii aulas kui ka vahetundides. Aulas pandi end proovile kotijooksus, vahetundide ajal aga tuli rebastel ette laulda tuntud laule. Esinemisjulgust läks vaja küll, kuid naeru ja kaasaelamist jagus kuhjaga.

Kui päeva esimene pool möödus viimasajus, siis õhtuks oli ilmataat meie poolel – pilved taandusid ja päike tuli välja. Õpilasesinduse liikme Caspari juhtimisel võeti suund Tuurapera matkarajale. Teel tuli läbida kaks kontrollpunkti, kus pandi proovile nii teadmised, nutikus kui ka koostööoskus. Näiteks tuli teha 20 „prääksuga“ kükki või ära arvata tuntud laule.

Tuurapera matkaplatsil said rebased kõigepealt võimaluse end lühidalt ise loomustada. Seejärel jaotati nad rühmadesse ning loositud sedelite põhjal tuli valmis mõelda ja ette kanda mininäidend. Alguses valitses mõnes rühmas ehk väike segadus ja ideed ei tahtnud kuidagi sündida, kuid lõpuks jõudsid kõik lavale ning etteasted kujunesid humoorikateks.

Maastikuehituse lõpukursuse õpilase Teroni eestvedamisel korraldati üheskoos rebasevannet ning tehti ühispilt. Seejärel oli päev jõudnud mõnusa lõpuosani – grilliti, aeti juttu ja nautiti ühist olemist.

Rebaste ristimine on selleks korraks tehtud – nüüd jääb üle vaid loota, et järgmised kooliaastad saavad vähemalt sama vahvad olema!

Õpilasesinduse nimel

Merike Heeringson, õpilasnõustaja

„Turumutid“ mininäidendis

Rebased ringis vannet andmas

Lõke ja grill kuuluvad ikka matka juurde

Erasmusega Singapuris

Minu plaan Singapuriga sai tegelikult alguse juba eelmise aasta augustis, kui kohtusin Hollandis Haagis toimunud lilleseade maailmameistrivõistlustel Worldcup2025 Singapuri Garden Festivali ja selle raames toimuva võistluse korraldajatega. Sealt hakkas idee edasi arenema ja oma hea Hollandi sõbrannaga viskasime õhku sõnakõlksu, kus lubasime kandideerida järgmise aasta Singapuri maailmameistrivõistlustele – kui pääseb tema, olen mina assistent ja vastupidi: kui pääsen mina, on tema minu assistent. Kandideerimine avatakse oktoobris ja see kestab kuu aega. Selleks on vaja esitada taotlus, CV, portfoolio ja visandid hiljuti tehtud töödest. Otsus, kes pääsevad oma riiki esindama, tehakse teatavaks jaanuaris, ametlike kanalite kaudu märtsis. Pika mõtlemise, kaalumise ja teiste utsitamise tulemusena otsustasin siiski lõpuks kandideerida. Samal perioodil kandideerisin ma ka Erasmuse ülemaailmsele õpirändele, et ehk õnnestub mul igal juhul seda võistlust külastada. Minu suureks üllatuseks ja rõõmuks sain ma positiivse vastuse mõlemale kandideerimisele. Seega ootas mind ees tohutu väljakutse ja mõtetöö, sest võistlustel on vaja ette valmistada kolm kodust ülesannet, mis pole sugugi lihtsad. Võitlusjuhend on mahukas ja sa pead selle põhjalikult läbi töötama, et aru saada igastki pisimast detailist, millele tähelepanu pöörata. Loomulikult teeb kogu protsessi keerukaks logistika ning eelarve – sul võivad olla väga head ja lennukad ideed, kuid kuidas neid teostada ning mitte lõpetada pankrotiga. Midagi ekstra suurt sa kohvris kaasa ei võta. Asjade transport sinna on tohutult kallis ja kogu taimmaterjali pead sa nagunii muretsema koha peal, sest riiki pole lubatud range reeglite järgi tuua mitte ühtegi taimet, millel pole sertifikaati. Antud olukorras tuleb olla nutikas, töötada välja sellised ideed ja lahendused, mille teostamiseks saab kasutada kohapeal olemasolevaid materjale. Tänu oma tuttavale floristile, kes elab Singapuris ja kelle juures ma ka oma Erasmuse õpirändel töövarjuks olin, sain ma tellida osaliselt materjalid ette. Ettevalmistuse ja harjutamise aeg Eestis oli küll piisavalt pikk, kuid minu jaoks väga kiire ja pingeline tööperiood, mistõttu jõudis aeg asjade kokku pakkimiseks ja

Marek Jakobi (vasakult esimene) võistlushoos – kaamerad ja mikrofoni olid võistluse loomulikuks osaks

reisiks kätte usumatu kiirusega. Kohveritesse tuli lisaks isiklikele asjadele mahutada ka kõik võistlusteks vajaminev kraam – tööriistad, akutrell, kuumapuhur, katseklaasid, traadid, bi-armatuur, vaasid ja palju muid vidinaid. Ideed ja osaliselt materjalid olid küll olemas, kuid ees ootas suur seiklus – mis sellest kõigest välja tuleb on üllatus.

Singapur võttis mind vastu lämbe soojapahvakaga ning seiklused võisid alata. Tuli kohe hakata tegutsema plaani järgi ja keskenduda võistlusele. Esmalt oli vaja osta töödeks vajaminevad asjad Ikeast. Seejärel kammida läbi võimalikult palju kohalike lillehulgimüüjate ladusid, et välja valida parima kvaliteediga taimmaterjalid ning organiseerida nende kohaleviimine võistluspaika. Ettevalmistuspäevad enne võistlust olid pikad, pingelised ning napi uneajaga. Kõik ei läinud täpselt plaanipäraselt ja ideede teostamisel tuli mitmel korral leida uusi lahendusi. Esimene võistluspäev algas kõige suurema tööga, milleks oli „Unistuste portaal“. Sellele tööle järgnes kimp „Lillemaagia“ Teisel võistluspäeval oli samuti vaja teha kaks tööd – töö teemal „Lilleline lauaplaat“ ja üllatustöö, mille pidid valmistama kõik 17. riigi võistlejad.

Üllatustöö teemaks oli „Kus vihm peatub“, mille käigus tuli valmistada vihmavari etteantud metallist konstruktsioonile. Enne selle teostamist oli vaja välja valida materjalid võistluspaika

tekitatud „lilleturult“ ning kasutada täpselt ära etteantud eelarve 500 singapuri dollarit. See polnud aga veel lõplik, sest kui kõik võistlejad olid oma materjalivaliku teinud ja ostu sooritanud, siis vahetati kärud ning sinu materjalid, mille olid enda tööks hoolega valinud, sai hoopis keegi teine võistlejatest. Ühesõnaga löödi plaanid segi ja kiirelt oli vaja leida uus idee. Sellises olukorras pea kaotamine sai aga nii mõnelegi võistlejale saatuslikuks.

Teise võistluspäeva õhtul peale üllatustööd tehti teatavaks kümme poolfinalisti, kellele võistlus jätkus järgmisel päeval. Arvestades osalejate väga kõrget taset, siis üllatus oli eriti suur kui kolmandana tehti teatavaks minu nimi ning edasipääs poolfinaali oli garanteeritud.

Seega jätkus minu jaoks võistlus kolmanda päeva hommikul uue üllatustööga, mille teemaks oli „Tuhat nägu“. Selle töö teostamiseks anti materjalid ette korraldajate poolt – tohutu suur maski karkass, taimsed materjalid ja üllatusboks. Ka selle töö tegemisel ei piisanud vaid ühest üllatusest – nimelt poole võistlusaja möödumisel toodi lauale pakk kuivatatud lootose lehti, millest sa pidid oma töös kasutama kasvõi väikest tükikest, kuid see pidi seal kindlasti olema. Kõikide tööde tegemiseks oli ette nähtud kaks tundi võistlusaega.

See võib esiti tunduda küll piisavalt pikk, kuid see kaob hetkega ning selle aja jooksul peab lihtsalt tegutsema – see, mis kõik peas toimub, peab sama kiirelt jõudma kätte. Sa pead olema ideele fokuseeritud, väga keskendunud ja kindel selles, mis sa teed. Paraku aga teise üllatustöö järel mul sellist head tunnet polnud ning kuna ma polnud endale püstitanud ka suuri ootusi, olin valmis õhtul toimuvat galat nautima publiku hulgas. Paraku mina aga seda teha ei saanud, sest kui teatavaks tehti viis finalist, siis selgus, et ka mina olen nende hulgas. Finaali töö tuli teostada laval publiku ees 45 minuti jooksul. Töö teemaks oli „Xtravanganza“ ning selleks anti igale võistlejale number kümme raam, mis tähistas Singapuri Garden Festivali juubeliaastat. Kõik materjalid ja üllatusboks olid ette antud korraldajate poolt. Võistlusaja möödumisel oli vaja aga lülitada kindlasti sisse raami valgustus, mis tähistas ühtlasi ka töö lõppu. Sellega oli ka võistlus läbi, kuid ikka polnud veel kõik lõppenud. Täiesti ootamatult tabas mind aga hetk, kui tuli minna lavale kolmandat kohta vastu võtma. Tohtu rõõm, meeleüllatus ja uskumus – selliselt saab kokku võtta tunded, mis tollel

hetkel valdasid, õigemini on kõike seda kirjeldada väga keeruline. Sellisest tulemusest ei osanud ma isegi mitte unistada ega mõelda. Seda enam on see tulemus minu jaoks väga ootamatu ja tähelepanuväärne – maailma ühel mainekamal lilleseadevõistlusel saavutada selline kõrge tulemus.

Võistlus toimus Singapuri Garden Festivali raames ja seekord oli kogu festival Gardens by the Bays. See on tohtu suur park Singapuri südames, otse maailmakuulsa hotelli Marina Bay Sandsi kõrval. Garden Festivaliks ehitakse parki erinevad showaiad, paviljonid, kus toimuvad võistlused ja milles saab vaadata mitmeid lillede ning taimede näitusi. Täpsemalt Garden Festivali kohta saab lugeda siit:

<https://sgf.nparks.gov.sg/>

Viimse detailini läbimõeldud parki on kõigile igapäevaselt sissepääs tasuta. Kogu taimeistik ja pargi eri piirkonnad on muljetavaldavad. Pargis asuvad tohtult suurte kuplite all suur sisevihmamets ja Flower Dome, kus saab näha maailma eri piirkondade taimeistiku. Samuti on pargis kuulsad „superpuud“, mis on inimese loodud, umbes 16kordse maja kõrgused, silma-

paistvat floorat ja tehnoloogiat täis iseseisvad ökosüsteemid. Tegu pole siiski päris puudega, vaid need on tehnikute, teadlaste, disainerite ja inseneride loodud, raudbetoonist karkassile rajatud taimekasvulavad, kuhu on istutatud päris taimed. Taimi on seal 158 000 liiki ning kõik need taimed peavad vastama järgmistele kriteeriumitele: valmisolek kasvada verikaalselt ja muljavabalt, nad ei tohi olla Singapuris laialt levinud ning peavad pakkuma ohoo-efekti. Superpuude latvades on päikesepatareid, mis õhtuti puid valgustavad ning õhu- ja veeringlust soodustav automaatika, et kogu see ilu oleks võimalikult isemajandav ja öko. Igal õhtul pakuvad need puud pargi külalistele kahel korral muusika saatel valgusshow'd.

Singapuriga tutvumine sai tänu Erasmus õpirändele peale võistluse lõppu jätkuda. Garden Festival kestis veel nädala, mille jooksul said huvilised kõigi võistlejate boksides nende töid imetleda. Meie kohustused otseselt olid lõppenud, kuid kord päevas oma boksis töödele vee lisamine ja vaasi puhastamine oli lubatud, sest tahtsin, et kõik näeks ka näituse külastajatele hea välja.

Garden Festivali sissepääs kus oli võimalik end uduvihmas värskendada

Superpuud, mis öisel ajal valgustatud

Järgmise etapina jätkus minu õpiränne, mille jooksul sain piiluda kohaliku lillemaailma telgitagustesse koos meistertlorist Harijanto Setiawaniga. Tema nimi lillemaailmas tutvustamist ei vaja. Igapäevaselt ei ole ta lillepoega seotud – tema peamine töö on korraldada ja läbi viia demo'sid ning töötubasid üle kogu maailma. Lisaks on tal praegu Indoneesias oma lillekool. Täpsemalt saab tema tegemiste kohta lugeda siit: <https://harijantosetiawan.com/about>.

Sain osa tema ettevalmistusprotsessist Leedus toimuvaks workshop'iks ja demoks. Külastasime ka mitmeid lille müügiga tegelevaid ettevõtteid ja müügikohti.

Singapuris olles ei saa mitte külastamata jätta sealset botaanikaaeda, mis oma suuruse ja rikkaliku taimevalikuga on igale taimehuvilisele midagi erakordset. Selleks, et kogu territoorium põhjalikult läbi tudeerida, kulub ilmselt mitu nädalat, kui mitte kuid.

Sama olukord tabas mind ka Singapur Zoos – tohutult suur ja lopsaka taimesetikuga ala on kindlasti üks maailma loomasõbralikemaid loomaaedu, kus olen käinud.

Singapur ongi üks maailma kõige rohelisemaid linnu, kuhu olen sattunud. Igal pool linnas leidub puid ja taimi – nii tänavatasandil kui ka kõrghoonete fassaadidel ja pilvelõhkujate katustel. Palju kasutatakse vertikaalhaljastust. Teadlikult on loodud roheline linnaruum. Linnast eemal on mitmeid loodureservuaare ja matkaradu, kus saab olla tõelise looduse keskel.

Hiiumaa-suuruses Singapuris, kus elab ligi kuus miljonit inimest, on aga tohutult palju avastada. Pool linna on ehitatud maa alla ning seal on väga mugav ja kiire metroo. Kõik on puhas ja korras, prügi ei vedele mitte kuskil, kuigi linnapildis ja metroos on prügikastid pigem haruldane nähtus. Ühiskonnast on elimineeritud näts. Singapuris saad sa osa nii suurlinna elust kui ka troopilistest randadest. Singapur on kallis aga efektiivne linnriik.

Singapur on kindlasti ka foodiede ehk sööginautlejate paradiis. Sealne söögi-kohtade valik on väga mitmekesine ning selle põhjus on loomulikult linna mitmekultuurilisus. Toidukultuuri fenomeniks on hawker centre'id ehk siis lihtsamalt öeldes „sööklad“. Tegemist on suurte söögialadega, sageli ka mitmekorruselistega, kus tegutseb hulgaliselt erinevaid kioskeid, mis pakuvad kõigvõimalikke kohalikke ja kaugemalt pärit kulinaarseid hõrgutisi. Igal kioskil on oma põhiroad ja populaarsusest saab aru selle ees lookleva saba järgi. Mitu sellist putkat on ära teeninud ka Michelin tärni. Kõlab küll usumatult, aga just nii hea ja korralik ongi nendest kohtadest saadav imeodav toit ning võib väita, et selles riigis, mida peetakse elukalliduselt maailma üheks kallimaks, on võimalik süüa maailma kõige odavamat Michelin tärniga pärjatud toitu.

Tiheasustusega linnriik Singapur ei pretendeeri tavaliselt loodushuvilise unistuste reisisihtkohaks, kuid saarele saabudes võid olla üllatunud, avastades,

kui palju on sealsetes looduskaunites paikades näha ja teha. Geograafiliselt on tegemist täieliku paradiisiga – aasta ringi püsib õhutemperatuur 32–34 soojakraadi juures ja päevad on enamasti päikesepaistelised. Muidugi tuleb ette ka troopilisi vihmaabinaid, mis on küll intensiivsed, kuid lõppevad sama kiiresti, kui algavad, ning suudavad sind hetkega läbimärjaks teha.

Loodushuvilistele soovitan kindlasti ette võtta matk MacRie reservuaaris, kus saab valida mitmete erinevate matkaradade vahel. Mina küllastasin rada Windsori looduspargis mis viib TreeTop Walki juurde – 250 meetri pikkuse iseseisva ripp sillani. See on Singapuris esimesi selliseid ning ühendab kaitseala kaht kõrgeimat punkti, võimaldades nautida panoraamvaadet loodusele ja Upper Peirce'i veehoidla vetele. Lihtsalt imeline.

Singapur on küll glamurne suurlinn, läikiv metallist ja klaasist metropol, kuid kindlasti tasub külastada sealset China Towni ning Little Indiat. Küllaltki tavapärane on ka olukord, kus naela ja haamri ostad mõnelt Hiina või India kaupmehelt, kes need sulle ajalehe sisse keerab. Eriilmelist Aasia kultuuri koged siin pea kõikjal.

Singapuris külastasime ka Eesti saatkonda, kuhu meid külla kutsuti. Tuleb välja, et eestlastel on päris tihedad sidemed Singapuri ja teiste selle piirkonna Aasia riikidega ning maailma ühes uusimas ja moodsaimas Eesti esinduses korraldatakse sageli kohtumisi ja üritusi nii äri- kui ka kultuurilistel eesmärkidel.

Singapur jättis mulle unustamatu mulje. Kõik sealne nähtu ja kogetu on minu mälestustes veel pikka aega ja ma olen täiesti veendunud, et see ei jää mu ainsaks Singapuri külastuseks. Olen väga tänulik ja õnnelik, et mul selline võimalus avanes ja võib öelda, et saan nüüd aru, mis tunne on olla uhke eestlane. See saavutus ei tulnud lihtsalt ja suur kummardus ning tänu minu assistendile Olgale, kellele poleks see kindlasti mitte juhtunud. Suured tänud ka minu tagant utsitajale ja mentaalsele toele Ahtile. Juba kahe aasta pärast toimub uus Garden Festival, kuhu loodetavasti mind taas kutsutakse, mitte küll võistlema vaid demosid tegema.

Marek Jakobi, kutseõpetaja

Lõvi peaga purskaev on kohustuslik igale turistile. Singapore, mille ametlik ingliskeelne nimi tuleneb sanskritikeelsetest sõnadest Simha (lõvi) ja Pura (linn), on üle maailma tuntud kui Lõvilinn

„Kas te ikka teate, kui vedanud teil on?“

Täpselt nii küsis Saksamaa Ernst Benary Schule projektijuht ja kutseõpetaja Nadine Stebitz minu käest, kui talle, tema kolleegile ja nende kümnele õpilasele aianduskoolis maja tuuri tegin. Seejuures on imekspandav fakt, et Nadine ei olnud aianduskoolis mitte esimest, vaid juba kolmandat korda. Ja ikka ahmis ta õhku igasse klassiruumi sisse astudes ja imestas selle üle, kui ilus ja õpilasesõbralik meil siin on.

Alustasime ringkäiku meie kooli aulast. „Siin peame me suuremaid üritusi, nagu sügis- ja jõulupidu, kooliaasta avaaktust ning lõpetamisi,“ tutvustasin meie jaoks nii olulist, kuid samas tava-pärast ruumi. „Teil on jõulupeod?!“ küsis Nadine imestatult, müksas seejärel oma kolleegi ja ütles unistavalt: „Mõtles, kui meil oleks ka ...“.

Neile väga meeldis idee vabadest esmaspäevahommikutest, mil töötajad saavad koosolekuid pidada ning tunde ette valmistada. Samuti kiitsid nad värvilisi plakateid koolimaja seintel, kus on taimede pildid ning eesti- ja ladinakeelsed taimenimed. Kuna külastasin ise

Erfurdis asuvat kooli pool aastat tagasi, siis ütlesin Nadine'ile, et teil on ju ka koolimaja seintel joonised ja juhendid, samuti taimenimed. „Aga meil on need nii vanad! Teie omad on värvilised ja pilkupüüdvad“, lausus ta.

Eriline elamus, ka minu jaoks, oli ootamatu sissepõige meie käsitöö eriala klassidesse. Õpetaja Karin Otsus oli parasjagu valmistumas näituse väljapanekuks ja seetõttu oli välja tõstetud meie õppijate uhkeimad šedöövrid. Me kõik ahmisime õhku korseti üle, mille valmistamiseks oli kulunud terve kuu – millised tikandid! Imeilus! Hinnaks umbes 1000 eurot!

Viimaks koolimaja ees otsi kokku tõmmates tundsid õpilased huvi jõusaali vastu, mis Nooruse tänava ühiselamus paikneb. Ütlesin, et meil on ka koolimajas jõusaal. Nadine pobises selle peale midagi enda ette, paludes tal oma sõnu korrata, naeratas ta ja ütles „of course you do“.

Nädal aega hiljem õpilaste juhendajad vahetusid ning nüüd sain sama rada käia kahe uue õpetajaga. Käsitööklassis

üllatas õpetaja Karin Otsus meid uute meistritöödega. Seekordne eredaim mälestus jäi aga sisspõikest raamatukokku. „Meil ei ole koolis raamatukogu“, ütles õpetaja Carmen. „Meil on üks riiul, kuhu õpetajad saavad panna oma vanu raamatuid, mida nad enam ei vaja, aga ega keegi õpilastest nende vastu huvi ei tunne. Teil on väga vedanud“, lõpetas Carmen ringkäigu raamatukogus. See oli üks värskendavamaid jalutuskäike mööda aianduskooli, näha kõik läbi meie külaliste silmade ja reaktsioonide.

Siinkohal ei hakka ma pikemalt peatuma nende reaktsioonidel, mis valdasid neid Meenikunno rabas.

Tahan väga tänada õppeaeda, Marko Laanest ning floristika erialaõpetajaid. Aitäh, et aitasite kaasa meie väliskülaliste päevade sisustamisele ja näitasite, kui äge kool meil on!

Liisi Kont,
Erasmus+ õpirännete projektijuht

Külalised Saksamaalt koos projektijuht Liisiga

Kuidas me Prantsusmaal lapsepõlve otsimas käisime

Et kõik kenasti ära rääkida, tuleb alustada algusest. Kui ühel ilusal aprillikuu pärastlõunal küsiti, kes meie seast sooviks Erasmus+ toel Prantsusmaale võistleva minna, olin esimeste innukate käetõstjate seas. Miks? See tundus hiilgava šansina saada esimene rahvusvahelise võistluse kogemus kooli tarkuste ja Erasmuse rahastuse toel. Lisaks fantastilise väljavaatena minna võistlustulle meie ägeda meeskonnaga ning võimalusena kogeda Prantsusmaa erilist võlu veel peale selle. Hiljem sain teada, et tegu oli Doué-la-Fontaine Piirkonna Journées de la Rose festivali raames toimuva floristikakoolide lõpuklasside meeskondadele mõeldud konkursiga, kus luuakse roosidest installatsioone. Elevust lisas, et meiega tulevad kaasa legendaarsed õpetajad Indrek Kaeli ja Leili Alaoja-Rein ning et mul on võimalus kuuluda meie *dream-teami* koos selliste vingete floristidega, nagu Ireen Kangro, Keili Lorents ning Triin Koolmeister.

Sel aastal oli teemaks „Roos ja lapsepõlv“. Saime korraldajatelt infoks, et meil on kasutada 1000 roosi, värvid võime ise valida ette antud nimekirjast ja et meil on võimalus tellida plastvahu. Muus osas oli info suhteliselt napp ning kui täpsustavatele küsimustele vastuseid tulla ei tahtnud siis lähtusime sellest piskust, mis meie loogika põhjal tundus olevat sellisel sündmusel eeldatav. Kuna registreerusime üsna viimasel hetkel, siis jäi idee välja mõtle-

„MIKS?“

Õnnelik lapsepõlv on miski, mida enamik meist peab iseenesestmõistetavaks – nagu elu ennastki. Installatsioon „MIKS?“ on pühendatud neile lastele, kes ei saa kogeda lapsepõlve, mida nad väärivad – puhast ja süütut, nagu hästi hoitud roos. Nende aednikud on kadunud või muld, milles nad kasvavad, on mürgitatud. Need roosid lõigatakse liiga vara, enne kui nad jõuavad päriselt lapsed olla, enne kui neil on võimalus õide puhkeda.

*Te olete meie mõtetes.
Me kuuleme teid.
Me näeme teid.
Teid ei ole unustatud.*

Teksti on koostanud Ireen Kangro, ja see läks inglise- ning prantsuskeelsena infotahvlile meie teose kõrvale.

Teamwork makes the dream work – Ireen, Triin, Anu ja Keili

seks väga lühike aeg. Kuna aga materjalid tuli juba ära tellida, otsustasime minna sellise kontseptsiooni peale, mis nõuaks minimaalselt ehitisi. Saatus näitas, et see otsus oli õige. Aga sellest edaspidi ...

Asusime siis ideid genereerima, pidades pikki põnevaid vestlusi üle veebi. Praktiliselt saime lilledega mängida koolis. Kõige tõhusam läbimäng leidis aset eksaminädalal. Oli ju eksami ja lõpuaktuse vahele jäetud meile üks kena vaba päev. Ja, olgem ausad, päriselt üheskoos tegutsedes hakkab ideest reaalsus kujunema kõige paremini. Päeva lõpuks oligi meil mõte paigas ning hinge saabus enesekindlus – teadmine, et läheme tegema oma asja ja et meil on päriselt midagi öelda.

Saabusime Nantese lennuväljale, mõnusa kuumalaine turjal, kõik rõõmsate ja entusiastlike. Ainsad, mis kohale ei jõudnud, olid meie kohvid. Need aga sisaldasid lisaks suvekübaratele ka meie tööriistu. Meeleheiteks ei olnud aga mahti, kuna järgmiseks katsumuseks oli meile tellitud kena matkabussi rentimine. Selgus, et lubatud masina asemel oli meie ainsaks kõiki reisiselle mahutavaks lahenduseks uhke kolimisauto. Kiirelt hellitusnime „Kati“ välja teeninud manuaalse käigukastiga vanaproual puudus esimene käik, üks turvavöö ja konditsioneer. Meie vapra sohvri Ireeniga moodustasid nad siiski fantastilise tandemi, mis sõidutas meid läbi kaunite maastike võistluspaika.

Installatsioon „MIKS?“

Doué-en-Anjou on pisike linnake kesk-lääne Prantsusmaal. See on praeguseks juba paarsada aastat tuntud roosikasvatuse ja veinitootmise piirkond. Kunagi on see aga olnud kohalike kauniste losside ehk chateaudes tarvis lubjakivi kaevandamise paigaks. Selle tulemusena maapinda jäänud augud ning koopad leidsid kasutust elupaikadena. Selliseid majapidamisi on praegugi kasutuses. Meie võistluspaigas oligi samuti igale võistkonnale loosiga jagatud oma koobas ning ka ööbimispaik oli meeldivalt jahedatesse koobastesse rajatud ühiselamu stiilis majutuses. Uskuge – kuumalaine ajal on see lihtsalt parim võimalik variant üldse!

Meid võtsid vastu korraldajad Chantal ja Pascale, kes meie kohvrimurele täie tõsidusega kaasa elasid, meid esmaste tarvilike vahenditega varustasid ja järgmisel päeval koos Ireeniga kõik vastavad ja mittevastavad inimesed läbi helistasid, et meie kohvrid kõigi segaste signaalide kiuste siiski meieni jõuaksid. Kuna see õnnehetk saabus alles esimese võistluspäeva õhtuks, siis olime südamest rahul, et meie töö ei sisaldanud karkasse ega ehitisi, mis oleksid selle tõttu paigaldamata jäänud ja tähendanud tõelist läbikukkumist. Nüüd saime aga rahulikult toimetada – korraldajatelt tellitud suured mustast plastvahust elemendid kastetud ja paika sätitud. Meie armsate Moldova kaasvõistlejate käest laenuks saadud tööriistad olid varuks olemas. Tore on toimetada sõprade ringis.

Teisel päeval läks juba tõsiselt tööks. Roosid tuli puhastada ning installatsioonid ehitada. Pingeline võistluspäev pani proovile nii füüsiliselt kui ka vaimset ja see õpetas palju nii enda kui kaaslaste toimimise kohta. Sellised kogemused on tohutult väärtuslikud ja arendavad, uskuge mind.

Teise võistluspäeva lõpuks olid aga kõikide installatsioonid ilusti valmis ning võisime end vabamalt tunda. Jaapani võistkond oli võtnud enda ülesandeks käima tõmmata üks vahva „ühikapidu“, mille raames saime kõik koos tantsida, naerda ja kogunenud pingingel sel moel välja raputada.

Järgmisel päeval, seni kuni austatud žürii töid analüüsis ja otsuseid langes, veetsime meie kauni päeva lähedalasivas Saumuri linnas, mis on tuntud oma muinasjutuliselt kauni *chateau* ja

Lätlaste võidutöö

uhkete veinikeldrite poolest. Saumuris asub muuseas ka Prantsusmaa ratsutamisinstituut. Meie aga jalutasime lihtsalt Loire jõe kaldal ning armsas vanalinnas, nautisime meeldivat miljööd, suvesoojust ning prantslaste imelist kokakunsti.

Muuseas, ka festivalil korraldajate poolt pakutud toit oli terve ürituse aja vältel väga rikkalik ning maitsev. huvitava detailina märkasime, et prantslased armastavad ilmselgelt erinevaid küpsetisi ning baquette'i pakuti igal võimalikul juhul. „Terves kehas terve sai!“, nentis Ireen selle tõdemuse peale elutargalt.

Samal õhtul saime osa pidulikust aktsiisest, mis avas festivali, tunnustati ja jagati stipendiume organisatsioonidele, mis tegelevad kõigile lastele võimalikult võrdsete võimaluste loomisega. Samuti kuulutati välja võistluse tulemused. Peaauhinna võitsid meie naabrid – lätlased, kelle rõõmustasime siiralt. Võidutöö oli väga ilus ja armas, hästi vormistatud ja kõnekas vaade lapsepõlvele. Kaunis aga natuke hoiatav. Ülejäänud järjestus üllatas meid mõneti. Kurb oli näha favoriidiks peetute pettumust.

Kuid ka meie ei jäänud kaotajateks. Võitsime rahvusvahelise võistluse kogemuse, meeskonnatöö oskusi, avardasime silmaringi ning Prantsusmaa reisi elamuse saime ju ka! Kohe kindlasti aga väga kauni mälestuse ja sõprusdimed, mis jäävad kestma.

Mis on aga eriti oluline – meie töö sai väga palju tagasisidet ja vastukaja. Meid leiti dineel rahva seast üles ja

tuldi tänama ning vestlema. Miks? Sest meie sõnum jõudis vaatajateni. Ka hilisem tagasiside on olnud kõnekas – meie töö tekitas küsimusi ning diskussioone. See aga oligi eesmärk. Tundmatus kohas vette hüpatas ei tahtnud me võita tšempionitiitlit ujumises, küll aga saavutada selle, et märgataks ka tumedaid toone lapsepõlvemälestusi moonutavate roosade prillide kõrval. Kes suudab tõele otsa vaadata see näeb ehk ka võimalusi teha endast midagi, et tänaste laste maailm oleks helgem ja kurbust oleks vähem. Saime kiita tasemel tehnika ning julge teema valiku eest. Olen uhke, et mõttejulgus ja kõrge tehniline tase on just need väärtused, mille poolest meie kool žüriile õigustatult meelde jäi.

Mida me kaasa tõime? Me teame nüüd, mille eest me punkte kaotasime ja saame järgmistele minejatele anda oluliselt parema stardiplatvormi nii selle poolest, mis tingimused ja võimalused neid ees ootavad aga ka selle osas, mida korraldajad töölt eeldavad. Tõime kaasa hulga teadmisi, kogemusi ja kuhjaga positiivseid emotsioone ning mälestusi. Ega päris kõik ju siia kirja saanudki. ☺

Nii, et kuigi me peaauhinna sel korral koju ei toonud siis võitjad oleme väga mitmes mõttes. Julgustan siinkohal järgmisi lõpuklassi floriste võimalusel kindlasti osalema. Me jagame oma kogemust teiega väga meeleldi, tuult tiibadesse!

Anu Kulbok, aianduskooli vilistlane

Fotod: I. Kangro, A. Kulbok,
T. Koolmeister

Saksamaa lillemaailmaga tutvumas – minu Erasmus+ praktika Paderbornis

12.–25. juulini 2026 oli mul võimalus viibida Erasmus+ programmi kaudu Saksamaal Paderbornis, kus läbisin floristikapraktika Blumen Cornielje lillepoes. See on pereettevõtte olnud juba mitmeid põlvi. Läksin Saksamaale eelkõige sooviga näha, kuidas töötab üks sealsetest lillepoodidest ja millised on erinevused võrreldes Eestiga. Lootsin saada hea praktika kimpude ja seadete tegemisest.

Pood ise oli suure kaubanduskeskuse vahetus läheduses asuv lillepood, mille hinnatase oli pigem soodne. Selles konkreetsetes poes olid lilled ja valmis kimbud minu hinnangul vähemalt poole odavamad kui Eestis. Kaubanduskeskuses Kaufland asus ka teine lillepood, kus hinnad olid palju kallimad. Meie pood päevakimpe ei pakkunud, Kauflandi pood Risse Blumen aga pakus neid 13 euro eest.

Tööpäevad olid üsna tempokad ja kiired. Pood oli avatud kella 8–20, kuid töötajad käisid tööl vahetustega umbes kuus tundi korraga. Lisaks lilledega tegelemisele tuli väljas hoolitseda ka müüki pandud suvelilled eest. Neid istutati soovi korral kliendile suuremasse potti ja seda täiesti tasuta.

Kõige huvitavam oli jälgida klientide lille eelistusi. Väga populaarsed olid punase ja valge kombinatsioonid – näiteks punased roosid koos valgete nelkide või liiliatega. Kui kõrvuti olid näiteks punase-valged ja roosades toonides kimbud, valiti sageli kõigepealt punase-valge kombinatsioon. Üsna tavaline oli see, et klient valis ise müügisaalist endale meeldivad lilled ja palus floristil neist teiselpool letti oodates kimp teha. Nii sain ka mina oma „ristsed“ – pidin kliendi silme all kimpe kokku panema. Õnneks ei lõonud ma verest välja ja sain hästi hakkama. Iga-suguseid muid erisoo ve täideti samuti hea meelega.

Meestele ostetakse samuti lilli, kuid neile kingivad sakslased 15-euroseid kimpe. Et aru saada, kui suur on Saksamaa 15-eurone kimp, kujuta ette Eesti 30-eurost kimpu. Praktika jooksul hakkasin mõistma, et madalate hindade taga on kogu lillekaubanduse erinev korraldus. Eestis moodustab lillede lõpphinnast olulise osa transport ja logistika. Meie turg on väike ja ostjaid napib, kaup saabub kaks korda nädalas. Saksamaal on Holland lähedal ja sealt saab lilli kiiresti ning suurtes ko-

gustes kohale tuua. See mõjutab ka hinda. Lisaks liigub kaup seal väga kiiresti.

Igal kolmapäeva õhtul sõitis ülemus Hollandisse ja kaup toodi öösel Saksamaale Cornielje enda lattu. Hollandis elas ülemuse vend, kes oksjonitelt lilled varem kokku ostis. Poe laost Saksamaal jagati lilli edasi Cornielje kuue poe vahel. Laos töötasid inimesed, kes valmistasid ette 10- ja 15-euroseid kimpe, mida saadeti lillepoodidesse ja bensiniijaamadesse müüki. Laos oli selleks olemas ka spetsiaalne kimpude kokku-panemise masin.

Eestis oleme harjunud sellega, et lillepoes püütakse lillematerjali võimalikult kaua säilitada. Saksamaal nägin teistsugust lähenemist. Kuna kaup tuli regulaarselt juurde, ei püütud lilli pikalt hoida. Näiteks umbes kahe päeva vanustest roosidest ja teistest lilledest tehti 5- ja 10-euroseid väiksemaid kimpe ning need müüdi kiiresti ära. 5- ja 10-eurosed kimbud olid väga populaarsed. Klientidele oli teada, et need lilled ei püsi väga kaua, kuid neid osteti näiteks kalmistule või haiglasse viimiseks või lihtsalt koju lauakaunistuseks.

Anu Loigu

Blumen Cornielje lillepood

Suured kimbud tsellofaani sees

Alati käis selliste kimpude ümber tsellofaanist kott ja alt seoti kimbud kummiga. Suurtele kimpudele tehti alati ümber umbes 1,5 meetrine tsellofaanist või paberist riba, mis keskelt kokku volditi ja sõrmede vahel osavalt mansetiks kroogiti.

Lilledel säilitamisel oli samuti mitmeid asju, mis erinesid sellest, mida olen koolis õppinud. Vaasides oli tavaliselt üsna palju vett ning ühes vaasis võis olla korraga kolm erinevat lilleliiki. Vett vahetati vaasides umbes iga kahe päeva tagant, kuigi vahel võis juba enne seda tunda ebameeldivat lõhna. Selles mängis oma osa ka väljas olev +30 C soe ilm. Lilli külmkapis ei hoitud, sest suurem osa kaubast müüdi paari päeva jooksul ära. Vaasid olid enamasti plastist. Põhjalikumalt puhastati neid siis, kui selleks aega tekkis. Suuremat puhastust tehti poes umbes kord kuus.

Huvitav oli ka see, kuidas poes arvestati kaubajääke. Midagi arvutis eraldi maha ei kantud – kui lill või taim enam müügiks ei sobinud, läks see lihtsalt prügikasti. Mahakandmisele minevat lõikelille tekkis väga vähe. Rohkem visati ära potitaimi. Neid kontrolliti umbes kord nädalas ja päris palju oli näha kahjuritega taimi. Neid üldjuhul ravima ei hakatud.

Kui kaup saabus, toodi see kaubikuga suurde Kauflandi parklasse ja sealt tuli kärude ja CC-dega kaup poeni transportida. Mõnikord oli vaja suuri lillesülemeid ka lihtsalt süles poodi tassida.

Erasmus+ praktika kogemus ei piirunud ainult lillepoea. Ühel päeval käi-

sin Paderbornis Gregor Mendel Berufskollegis. Seal kohtusin õpetaja Astridi, õppealajuhataja Genia Philliperiga ja kooli direktori Franz-Josef Meyeriga. Geniaga rääkisime pikemalt kooli toimimisest ja õppetöö korraldusest, ta näitas mulle koolimaja ja õpetajate tööruume. See oli võrreldes meie Räpina Aianduskooliga väga väike.

Direktor Franz-Josef Meyer tegi mulle ringkäigu Paderborni vanalinnas ja näitas mitmeid kirikuid. Õhtul läksime tagasi kooli, kus toimus aednike lõpuaktus. See oli minu jaoks väga huvitav kogemus, sest sain näha, kuidas toimub kutsehariduse lõpetamine Saksamaal. Saksamaal lõpetajatele ühtegi lille ei kingitud – ja see ongi seal täiesti tavaline. Aktusel viskasid kõik kõnepidjad palju nalja, millest mina muidugi saksa keelt mitterääkivana midagi aru ei saanud. Aga olles kord juba sellises energias, naersin lõpuks koos teistega kaasa. Peale aktust oli pildistamine ja kooli siseõue oli kutsutud grillmeisterid, kelle käest oli võimalik osta grillvorste ja salateid.

Järgmisel päeval külastasime kooli vanemõpetaja Klausiga Paderborni ümbruses mitmeid huvitavaid paiku ning minu lemmikuteks kujunesid Her-

mannsdenkmal ja Externsteine.

Minu jaoks oli Erasmus+ praktika kõige väärtuslikum just seetõttu, et ma ei õppinud ainult seda, kuidas teha kimpe, vaid õppisin, kuidas liiguvad lilled Hollandist Saksamaa lattu ja sealt poodidesse, kuidas neid müügiks ette valmistatakse, mida kliendid soovivad ja mida teha lilledega siis, kui nende müügiaeg hakkab läbi saama. Mulle meeldis eriti näha, kuidas odavamasse hinnaklassi kuuluvad kimbud võivad olla täiesti oluline osa lilleärist. Kui uus kaup tuleb kiiresti peale, ei ole alati mõtet proovida vanemat materjali võimalikult kaua säilitada. Siiski sain ka kimpude kokkupanemises käe üsna soojaks. Sain veel kord aru, et Eesti ja Saksamaa lillemaailma erinevused ei tähenda tingimata, et üks süsteem on õige ja teine vale. Erinevused tulenevad paljuski turu suurusest, asukohast, transpordivõimalustest, kaupade liikumise kiirusest ja klientide harjumustest. Ja kõige olulisem – see praktika kinnitas mulle veel kord, et floristika on valdkond, milles tahan kindlasti edasi areneda. Enda arengus märkasin igal juhul suuri muutusi.

Anu Loigu, FL25-42-M

Externsteine

Räpina Aianduskoolist Varssavi kuningalossi: õpirände kogemuslugu

Kümme päeva, sada praktikatundi ja selgem arusaam sellest, milliseks floristikks soovin kujuneda.

Erasmus+ õpiränne viis mind juunikuus kümneks intensiivseks päevaks Poolasse, kus assisteerisin meisterflorist Zbigniew Dziwulskit. Nende päevade sisse mahtusid Opole Lubelski lillefestival, töö Lublini lillepoes ning ettevalmistused meisterfloristi demonstratsioonesinemiseks Varssavi kuningalossi aias. Need kolm õpirände episoodi näitasid mulle floristika väga erinevaid külgi – poe igapäevatööst suuremõõtmeliste installatsioonide ja kantavate lillesea-deteni.

Minu juhendaja Zbigniew Dziwulski on tunnustatud Poola meisterflorist. Ta on Poola Floristide Ühingu asepresident, Poola 2021. aasta florist, lillepoe omanik ja koolitaja. Tema kõrval töötamine andis mulle haruldase võimaluse näha lähedalt, kuidas ideest sünnivad tugeva tehnilise teostuse ja juhitud meeskonnatöö tulemusena floraalsed kunstiteosed.

Opole Lubelski lillefestival: installatsioon ja floraalne kleit

Opole Lubelski lillefestivalil tegime installatsiooni ja floraalse kleidi. Mõlemad tööd olid inspireeritud folkloorist ja loodusest. Installatsioon „FolkLove“ andis külastajatele võimaluse peatuda, istuda ning teha ühispile. Festivali ajal aitasin tagada, et installatsioon säiliks oma värskuse: vaatasin töö hommikuti üle ja kohendasin detaile. Kõik osalenud floristid tegid ka floraalse kleidi või peaehte. See andis võimaluse kogeda, kuidas tehakse lillekleitide ja peaehte karkasse. Kuna meisterflorist modereeris lillefestivali sündmust lavaval, siis oli mul assistendina ka võimalus sättida modell lavashowks valmis ja juhatada ta lavale. Nagu nad ise naljatledes ütlesid, tegi minu osalemine Opole Lubelski festivalil sellest rahvusvahelise lillefestivali.

Lublini lillepood: loomingulise tulemuse taga on läbimõeldud protsess

Lillepoes *Kwiaciarnia grasz w zielone?*

sain praktiseerida igapäevaseid töövõtteid, tutvuda Lublini lillede hulgilao valikuga ning kujundada esmakordselt poe vaateakent. Vaateakna kujundamine andis võimaluse mõelda sellele, kuidas peatada vaataja pilk ning jutustada poes olevate toataimede ja sisustuselementidega lugu.

Koostasid ka iseseisvalt nimekirja töövahenditest, mida vajasime Varssavis demonstratsioonesinemise ettevalmistamiseks. See ülesanne oli ootamatu, kuivõrd mul ei olnud täpset teadmist, milliseid töid me tegema hakkame. Napi info põhjal vajaminevate asjade nimekirja koostamine näitas aga, et suures plaanis on tegemist üsna standardse nimekirjaga, mis võiks olla „tagataskust“ võtta. See töö õpetas läbi mõtlema tööprotsessi algusest lõpuni ning kinnitas, et tugev loominguiline tulemus algab ammu enne esimese õie paigutamist – kontseptsiooni, materjalide, töövahendite, aja ja töötappide läbimõtlemisest.

Floraalse kleidi valmimine. Pildil assistent Evelyn Tohvi

Evelyn Tohvi, modell Agnieszka Pyda-Medyk (festivali korraldaja) ning meisterflorist Zbigniew Dziwulski

Opole Lubelski festivali installatsioon FolkLove, pildil Evelyn ja Zbigniew Dziwulski

Varssavi kuningaloss: installatsioon ja demonstratsioon

Õpirände kulminatsiooniks kujunes Varssavi kuningalossis ja selle aias toimunud sündmus *Piknik na Dworze*. Enne sündmust pakkisime koostatud nimekirja alusel lillepoes kaasa vajalikud töövahendid ning valisime Varssavi lillede hulgilaos taimse materjali. Poola hulgiladude erakordselt rikkalik valik näitas, kui oluline on osata suure hulga võimaluste seast teha kontseptsiooni toetavaid ja tehniliselt sobivaid valikuid. Võrreldes Eesti hulgiladudega on sealsed valikuvõimalused meeletult palju rikkalikumad. Siinjuures on hämmastav meisterfloristi oskus planeerida materjali hulka. See on tavaliselt koht, kus algaja kõvasti ämbreid kolistab!

Demonstratsiooniesinemine toimus koos teise Poola meisterfloristi Sylwia Bednarek'iga. Töötasime kahes tiimis, kuid ühiselt panustasime meisterfloristide installatsiooni detailide ettevalmistamisse. Mõlemal floristil valmis lisaks ühisele installatsioonile neli floraalset kunstiteost.

Minu panus hõlmas lillede professionaalset ettevalmistamist, installatsiooni detailide valmistamist ning kantava boa karkassi katmist taimse materjali ja lilledega. Ja loomulikult kõik muu, mis käib assisteerimise juurde: koristamine, protsessi ja sündmuse jäädvustamine pildis ja muu, mida parasjagu on vaja või meisterflorist palub teha. Kõrgetasemelise demonstratsiooni juures toetab iga ülesanne tervikut ja kogu meeskonnal on üks eesmärk: teosed peavad valmima õigeaks ajaks ning vas-

tama meisterfloristi ideele ja kvaliteedile.

Varssavis nägin kõige selgemalt, kui palju täpsust, vastupidavust, aega ja koostööd nõuab floraalsete kunstiteoste valmimine. Just sellises keskkonnas tundsin, et floristika tehniline ja kunstiline pool saavad minu jaoks kõige põnevamal viisil kokku.

Kümme päeva, sada praktikatundi ja selgem suund

Läksin praktikale sooviga kasutada iga hetke uute oskuste omandamiseks ning kogusingi kümne päeva jooksul suisa sada praktikatundi. Sain juurde teadmisi lillede valikust, ettevalmistamisest ja säilitamisest, konstruktsioonide ja kantavate floraalsete seadete valmistamisest, vaateakna kujundusest ning suure projekti tööprotsessi planeerimisest.

Väga arendav oli töötada kiiresti, täpselt, meeskonnaga ühises rütmis, võrreldes keskkonnas, ajasurve all viies ellu meisterfloristi ideid ning püüdes teostuses tabada tema tasemele vastavat kvaliteeti. Sellise mitmekülge, tempoka ja tõsiselt tiheda praktika võimalus on õppija jaoks hindamatu väärtusega!

Poolast sain ma kaasa uusi tehnikaid ja praktilisi oskusi, aga eelkõige selgema arusaama sellest, millises suunas soovin floristina areneda. Mind kõnetavad eelkõige floristiline kunst, festivalid, demonstratsiooniesinemised ja võistlused. Soovin kujuneda floristik, kel on väga hea tehniline meisterlikkus ja kogemus panustada rahvusvahelisel tasandil floraalse kunsti valmimisse. Just see ongi hea õpirände suurim väärtus: õpiränne paneb proovile, avardab ettekujutust erialast ja annab julguse seada uusi eesmärgi.

Olen äärmiselt tänulik Erasmus+ programmile, meisterflorist Zbigniew Dziwulskile ja Rápina Aianduskoolile selle võimaluse eest.

Evelyn Tohvri, FL25-42-M

Õpirändest näeb rohkem pilte ja videoid Instagramis @lilledest.

Zbigniew Dziwulski loominguga saab tutvuda Instagramis ja Facebookis @zbigniewdziwulski ning @kwiaciarnia_graszzielone.

Seiklustele vastu avatud meeltega ...

... nii mõtlesin 27. juuni hilisõhtul Tallinna poole sõitvas LuxExpressi bussis. Teisel korrusel oli ümbritsevale loodusele võrratu vaade ja nii nautisin jaanipäevajärgse Eestimaa vaateid ja ka päikeseloojangut. Juba kesköö paiku olin Tallinna Lennujaamas. Aeg tundus venivat, vaadates kuidas saabuvad lendudelt reisijad ja samas teised lennule läksid. Siis aga lõpuks saabus aeg, mil sai ka pagasikontroll läbitud ning iga minutiga lähenes lennukile mineku aeg. Kogunesime seitsmekesi, sest kahjuks üks meie seltskonnast oli haigestunud ja ei saanud kaasa reisida. Seega seitse vaprast astusid varahommikul AirBaltic lennukisse, et esmalt Riiga lennata ja seejärel edasi Londoni Gatwicki lennujaama. Väljalend hilines tunnikese tehnilistel põhustel ja see tähendas, et Riias läks meil päris kiireks, et jõuda jätkulennule – õnneks jõudsimme edukalt. ☺

Gatwicki lennujaamas kohtusime peale väikest seiklust bussijuhiga, kes sõidutas meid esimesse kohta, mida plaanisime külastada – Queen Elisabeth Olympic Parki. Olümpiastaadioni ümbrus on aastatega läbi teinud imelise muutuse – rajatud on uus elamurajoon ning vahetult staadioni ümber on valminud väga äge park ja haljasala, kus kõigil soovijatel on võimalik oma vaba aega nautida.

Taimedest oli palju selliseid, mida koduski kohata võime. Minu üllatuseks olid sealsed kalevikepid ilmselgelt püsikud, meil saab neid vaid suvikutena kasvatada.

Meie jaoks oli seal ka eksootilisi taimi, kes meie kliimas vist kaua vastu ei peaks, näiteks ambrapuud. Teekatted olid samuti erinevad – oli kivisillutist, sõelmeteet ja ka mingisugust jala all päris mõnusat katet, mille materjali ma tuvastada ei suutnud. Tiina ja Maris uurisid hiljem, et tegemist on taaskasutatud plastikuga – väga hea materjal linnas ja just sellistel haljasaladel, kus palju kõnnitakse).

Koos antud alal ringi liikudes möödus aeg kiiresti ning juba oligi aeg ööbimiskohta sõita. See asus Camdenis – Londoni boheemlaste, kunstnike, lauljate jt linnaosas –, kohe Camden Marketi vahetus läheduses. Marketit ennast avastasime samuti õhtul, kui terve

Reisiseltskond Osborne House'i tarbeaias

seltskonnaga seal õhtustamas käisime.

Pärast kosutavat ööund ja maitsvat hommikusööki sõitsime bussiga sadamasse, kust väljus praam Isle of Wighti saarele. Saarel oli meil plaanis külastada Osborne House'i (kuninganna Victoria ajal kunagist kuningliku pere suveresidentsi), mis asub väga muljetavaldavas pargis. Meie esmase giidi Petra juhendamisel uudistasime nii lossi kõrval asuvat korrapärase istutuse ja pügatud põõsastega iluaeda kui ka tarbeaeda, kus kasvasid sõbralikus koosluses viljapuud, marjapõõsad, ilutaimed ja söödavad taimed.

Nägime ka kasvuhooneid, kus kasvatakse ette iluaias kasutatavaid suvikuid ja territooriumil vaja minevaid püsikuid ja puid-põõsaid. Siis andis Petra teatepulga üle Tobyle, kes viis meid vaatama Swissgardenit, kus omal ajal kasvatasid kuninglikud printsid-printsessid köögivilju-marju- ilutaimi. *Elina: Arvan, et tasuks ära märkida, et nt Swissgarden kuninglike võsukeste aialapid olid rajamisest peale kaevamisvabad! – asjaolu, mille aianduskoolis õpetatava viljelusviisina ära mainimiseks tuleb piike murda, on seal „aegade algsest saadik“ kuninglikul tasandil viljeletud.*

Selle kõrval asus muuseum, kus tutvustati erinevaid kultuure ning näiteks puuvilla teekonda alates kasvatamisest kuni kangaks saamiseni.

Mina imetlesin võrratuid piiniapiud (Pinus pinea) ja kiirjaid mände (Pinus

radiata) ning tagasiteel Osborne House'i juurde kauneid vaateid, mis avanesid mõlemal pool teed. Väga palju suuri ja võimsaid puid olid istutanud kuningliku pere liikmed ise – puude juures olid tahvlikesed, millel oli kirjas, kes ja millal need puud istutas.

Enne tagasisõitu Londonisse einestasime pubis nimega „The Garden“. ☺

Kolmandal päeval sõitsime bussiga päris tükk aega, kuni jõudsimme meie järgmise, väga põhjalikku tutvumist vääriva sihtkoha – umbes 100 hektaril paikneva RHS Wisley Gardeni juurde. Ala, kus aed paiknes, oli jagunenud kiviktaimlaks, tarbetaimede alaks, troopiliseks kasvuhooneks, dendraariumiks, Jaapani aiaks jne. Vaatamist-uudistamist-pildistamist oli väga-väga palju. Palju oli ka eri vanuses kooliõpilaste gruppe, kes viisid läbi erinevaid õuesõppe tunde (jah, ka liikumistunnid toimusid avaratel muruplatsidel). Inglismaal algas koolivaheaeg alles juuli lõpus ja kestis vähem kui kuu aega.

Aias oli olemas ka erinevaid seemneid tutvustav näitus ning koolitushoone, kus viidi läbi erinevaid töötubasid. Kui keegi sooviks A-st ja B-st alates aiandusega tegelema hakata, jagatakse ka selleks rohkelt õpetussõnu ning üks osa aiast oli spetsiaalselt neile pühendatud. Oli veel rosaarium, vesirooside ala ja hekinäidiste ala, kusjuures seal pügati hekke lausa hekikääridega KÄSITS!

Kui peaksin valima, mida sellest kõigest eriliselt esile tõsta, jääksin täiesti hätta, sest WOW!-hetki oli nii palju! Pilte meeldinud taimedest ja erinevatest materjalidest alale sobitatud kunsti-teostest oleks terve suure raamatu jagu ning ma lihtsalt ei oska neist ühtegi välja tuua.

Nägime ka aia erinevates osades tegutsevaid töölisi – kes rohis, kes kärpis hiiglaslikke gunneraid (*Gunnera manicata*). Töötajad olid väga erinevas vanuses, alates äsja kooli lõpetanutest kuni väärikas eas töölisteni.

Kui olime terve ala risti-põiki läbi uuri-nud, asusime Exeteri poole teele – seal oli meie seekordne ööbimiskoht. Teel möödusime ka kuulsast Stonehengest, mida meil seekord lähemalt vaatama minna ei olnud aega. Öhtul jalutasime Exeteri vanalinnas – päris palju ilusaid maju ja väga värvikat rahvast oli näha!

Kolmapäeval, 1.juulil vuras meie buss Cornwalli poole, kus esmalt oli plaan tutvuda vana kaevanduse asemele aastal 2000 rajatud Cornwall College University Centre at the Eden Projectiga. Jällegi WOW! Millise imelise muutumise on nende aastatega teinud kivine kaevandus – muutunud tõeliseks Eedeni aiaks! Astangutele rajatud hal-

jastusele lisaks on erilistesse kuplitesse rajatud vihmamets, kus on esindatud erinevate mandrite vihmametsade alad koos seal kasvavate troopiliste taimedega, ning Vahemere ala, kus kasutatakse just Vahemere-äärsetes maades kasvavaid taimi.

Alal on ka kontserdiplats, kus suvel esinesid päris paljud tuntud artistid. Ka selles kohas liikus ringi väga palju õpilaste gruppe. Sattusin juhuslikult kuulama ka üht spontaanseks kujunenud kontserti, kui õpilased ühes väga hea akustikaga kambris laulu üles võtsid. See oli nii ilus hetk, et tõi lausa pisarad silma – imeline mälestus lisaks taimedele, mille endaga Edenist kaasa sain.

Igast külastatud kohast oleks tahtnud taimi ka kaasa osta, aga õnneks olime lennukiga ja käsipagasisse taimi ju pan-na ei saa ... Seekord piirdusin kaartide ja külmkapimagnetitega.

Sellele päevale pani aga punkti Trebah Garden – ürgsesse orgu rajatud võrratu koht, kus eelajaloolise muljega taimede hulgas kasvasid juba eespool nimetatud gunnerad, bambused, suurelehi-sed ja värviliste õisikutega lopsakad hortensiad ning paljud teised taimed. Aed ulatus väga selge veega mereaba-jani, kus saime isegi jalgupidi vees käia

(väga külm vesi oli!). Rand oli kivine. Ka selles kohas oli nii taimi, mälestuse-seid kui ka kohalike käsitöömeistrite loomingut müüv poeke.

Ja kuna õhtu oli juba jälle järjekordselt käes, liikusime Atlandi ookeani kaldal olevasse Newquay linnakesse, meie viimasesse ööbimiskohta. Vaatamata väga tuulisele ilmale sai käidud kõrgete rannakaljude vahelisel valge liivaga rannaalal, et tunnetada, milline on lainete jõud, mis mõirates vastu kaljusid murdusid! Ja kui olid poole sääreni vees, võis järgmine laine sind võõni märjaks kasta! Aga vesi oli tück maad soojem kui Trebah aia juures. ☺

Hommikul ärgates nägime, et väljas sadas madalatest pilvedest hoovihma. Tagasiteel Gatwicki lennujaama poole tegime kõrvalepõike ja külastasime sarjast „Doktor Martin” tuntuks saanud linnakest – jah, need tänavad ongi nii kitsad ja järsud, nagu filmis nähtu. Mi-da lähemale Londonile, seda kuive-maks ja päikselisemaks muutus ilm. Nn tüüpilist Inglismaa ilma nägimegi vaid sellel hommikupoolikul Cornwallist naastes, ülejäänud ajal oli kuiv ja päik-seline. Õnneks temperatuur meie sea-loleku ajal 40 kraadi lähedusse ei tõus-nud nagu enne meie reisi ja ka peale seda.

Hiiglaslikud gunnerad

Hekinäidiste ala

Vesirooside ala

Reisiseltskond oli äge! Aitäh Tiina Länkur ja Liisi Kont selle reisi organiseerimise ja ka reisikaaslasteks olemise eest ning ka Elina Oeselt, Kaie Mei, Maris Rebane, Liane Mäesalu – teiega oli tore silmaringi avardada ning loodetavasti juhtub seda tulevikus veelgi!

Liane: Minu reisimuljed külastatud aedadest on meelündavad – eelkõige nende mastaapsuse, lopsakuse, värvide mangu ja liigirikkuse poolest. Oli toredaid äratundmisi ja taaskohtumisi nii taimede kui ka inimestega (aitäh, Osborne House!).

Reisidel meeldib mulle aga avastada ka külastatavate paikade vaiksemat ja vähem nähtavat poolt. Seepärast oli minu reisikohvris kaasas ka jooksuvarustus, et minna hommikuti jooksmas just siis, kui linn alles ärkab, tänavad on veel hõredad, ringi liiguvad vaid kassid ja tuul lennutab eelmisest õhtust maha jäänud prügi.

Need olid omamoodi erilised hommikud. Camdeni tänavad panid mind imestama oma räpasuse ja kodutute rohkusega. Hoopis teistsugune oli imeiline Exeter, kus jõekaldal jooksmine ja veelindude tegemiste jälgimine oli tõeline hommikune pai hingele. Ning siis tuuline, vihmane ja veidi kurja olemisega Newquay, kus trotsides hirmsat ilma

ja vaid +16-kraadist „suvesooja“ sai joostud randa ning kohatud teel hulganisti neljajalgseid. Neid, kes vaatajale armsad, kuid kohalikele ilmselt parasjagu peavalu valmistavad – jäneseid!

Nii jagunevadki minu muljed sellest reisist justkui kaheks: ühelt poolt imelised Inglismaa aiad oma lopsakuse ja suurejoonelisusega, teisalt aga hommikujoosudel nähtud päris elu, mis ei ole sugugi alati selline klantspilt, nagu reisisid näha loodame. Ja võibolla ongi see üks reisimise võluseid, võõrsil käies õpime teinekord hoopis oma kodu uue pilguga vaatama. Mina sain taas kinnitust, kui ilusad on Eestimaa kodud ja aiad ning kui puhas ja prügivaba on meie loodus. Alati ei ole kaugemal parem. Mõnikord tuleb lihtsalt kaugemale minna, et märgata, kui hästi on meil kodus. Hoidkem seda!

Liisi: Kuna 2027. aastal liitub Inglismaa taas Erasmus+ programmiga, on tulevikus võimalik oluliselt lihtsamalt sinna õpirändeid korraldada. Meie külastus kinnitas, et õppida on sellelt riigilt palju. Käesoleval õppeaastal algab õpirännete kandideerimine jällegi oktoobris, siis võib Inglismaa meie partnerina sealt juba leida.

Kaie: Vestluste käigus selgus, et meil on sarnane mure – aiandus pole ka

Kuplisse rajatud vihmamets

Cornwall – telesarja „Dr Martin“ tegevuskoht

Inglismaal noorte hulgas populaarne ala. Seda vaatamata kuninga heale eeskujule, kes aiandust ja loodusharidust kõrgelt hindab.

Tiina: Mina soovin lisada, et sellised ühised väljasõidud on kooli arengule väga olulised ja meie võimalus sellel õppekäigul osaleda andis kindlasti hea tõe edasiseks.

Ille Rämmer, aednik pargis ja haljasaladel

Õppeaias algas kompostimisväljaku ehitus

Septembris algas Räpina Aianduskooli õppeaias kaasaegse kompostimisväljaku ehitus. Ettevalmistus selleks algas juba mitu aastat tagasi, kui aianduskoolis pandi kokku nn kompostimise töörühm. Esiteks kaardistati aiast ja pargist kogutavate biojäätmete mahud ning kogumiskohad ning olemasolevate võimalustega püüti parandada jäätmekogumist ja komposti valmistamist. Mõeldi läbi, kuidas optimeerida kogumist ja lihtsustada biojäätmekogumise vedu. Kõigi biojäätmekogumise koondati ühele platsile kooli õppeaiaterritoriumile.

2023. aastal kutsuti kooli kompostimise alast nõu andma Mait Kriipsalu, Eesti Maaülikooli veekaitse ja jäätmekäitluse professor. Kompostimise töörühm käis külas komposte valmistavas ettevõttes Matogard OÜ, mille eesotsas on Räpina Aianduskooli vilistlane Mart Ruumet. Temalt saadi praktilisi näpunäiteid komposti valmistamise kohta.

Samm-sammult jõuti selleni, et plaaniti rajada kaasaegne kompostimisväljak pindalaga 1000 m². Pikemat arutelu nõudis sobiva asukoha valik kooli aias. Püüti leida koht, kuhu oleks lihtne tehnikaga ligi pääseda, ning et uus rajatis ei nõuaks suuri ümberkorraldusi õppeaias.

Projekteerimistöödega tehti algust 2024. aastal ja projekteerijaks oli OÜ Keskkond ja Partnerid. Kompostimisväljaku juurde planeeriti imbväljak, sissesõidu teed ning 80 m² suurune PVC halli aunasegaja tarbeks. Projekt valmis sama aasta novembris.

Komposteerimisväljak 21. septembri seisuga

2025. aastal taotleti kompostimisväljaku ehitustööde rahastust Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu, aga kahjuks seda projekti ei rahastatud.

Käesoleval aastal otsustati, et ehitustööd teostatakse kooli majandustegevusest laekunud vahendite arvelt ja kompostimisväljaku ehitustööd lisati 2026. aasta hankeplaani. Eelarveline maksumus oli planeeritud 150 000 eurot + km. Ehitustööde hankes osales kuus firmat, soodsama pakkumise tegi firma MPI Kivipaigaldus OÜ, summas 120003 eurot + km. Ehitustööde omanikujärelevalve teenuse leidmiseks korraldatud konkursil osales viis firmat. Soodsaima pakkumise, 5000 € +km, tegi firma Estpil OÜ, kellega sõlmiti leping.

Ehitustööd on siiani läinud ilma probleemideta, kuigi oli risk, et kompostimisväljaku all olev vana prügimägi võib tekitada probleeme. Artikli kirjutamise hetkeks (21. sept 2026) on komposti-

misväljaku alused kaevetööd teostatud, liiva ning killustikuga täidetud. Paigaldatud on elektrikaablid pumpade ja PVC halli tarbeks. Ehitaja arvas, et asfaldi paigaldamise saaks teostada juba järgmisel või ülejärgmisel nädalal. Kohale on jõudnud mahutid reovee kogumiseks ja kohe alustatakse mahutite ja imbtorude maa sisse paigaldamist. Need paigaldatakse kompostimisväljaku kõrvale kollektsooniaia poolsele küljele. Lepingujärgselt peavad ehitustööd olema lõpetatud aasta lõpuks, aga töövõtja sõnul saavad nad töödega valmis kiiremini.

Nõuetekohase kompostimisväljaku rajamine on oluline keskkonnasäästliku majandamise arendamiseks aianduskoolis. Samas, õpilastel on võimalus tundma õppida kaasaegset kompostimise tehnoloogiat.

Marge Starast, kutseõpetaja
Jano Narvik, haldusdirektor

Fotod: J. Narvik, V. Truija

2. oktoobril on plats juba asfalteeritud

Jooksurajal hea asja eest väljas

Kolmapäeval, 23. septembril toimus Räpina Ühisgümnaasiumi staadionil Mesikäpa heategevusjooks, millest võtsid osa ka Räpina Aianduskooli õpilased ja töötajad.

Kui kõik ausalt ära rääkida, siis sattus aianduskooli töötajate tiim teatejooksule üsna juhuslikult. Nimelt oli mõeldud, et aianduskool on esindatud kahe võistkonnaga. Kahjuks selgus, et osa

meie kooli õpilasi viibis õppekäigul ning seetõttu tuli nende asemel jooksurajale meelitada töötajad.

Mesikäpa heategevusjooksu eesmärk on koguda raha liikumisvõime kaotanud laste taastusraviks. Jooks toimus teatevõistlusena – iga osaleja ülesandeks oli läbida üks staadioniring ning anda seejärel teatepulk järgmisele jooksjale.

Mõlemad Räpina Aianduskooli tiimid olid väga tublid ja andsid oma panuse üllasse eesmärki. Oli rõõm üheskoos liikuda, kaasa elada ja teha midagi head nende laste heaks, kes vajavad taastusraviks tuge.

Aitäh kõigile osalejatele ja kaasaelajatele!

Iga läbitud ring loeb!

Merike Heeringson, õpilasnõustaja

Foto: K. Karsna

Töötajad ja õpilased Mesikäpa heategevusjooksul – Liisi, Örne, Natalja, Mihhail, Kristina, Hardo, Merike, Irma, Valdur, Katrin, Külli; Sirle, Marten, Meribel ja Kaimo

Sügisteatejooks Räpina tänavatel

29.septembril osales Räpina Aianduskooli õpilaste võistkond Räpina ÜG korraldatud Sügisteatejooksul Räpina tänavatel.

Võistkond osales koosseisus: Rasmus Metspalu, Kaspar Tamm, Cevin Oja-

saar, Robin Tikman, Karola Simagin, Darja Urussova ja Oleksandra Ushakova.

Aitäh õpilastele, kes olid nõus esindama aianduskooli.

Liikumine ja sport tugevdavad organismi, andes energiat tööks ja õppimiseks, mistõttu tasub teha juba täna oma esimene samm aktiivsema eluviisi poole.

Kurmet Karsna, õpetaja

Kaspar Tamm finišeerimas

Aianduskooli jooksuvõistkond teatejooksul – Rasmus, Kaspar, Oleksandra, Darja, Karola; Robin ja Cevin

Aianduskooli uued töötajad

Minu nimi on **Helen Erik**.

Minu amet on – *mind on võetud tööle infospetsialistina. Infospetsialisti amet on olnud seni väga vaheldusrikas.*

Mis teeb sinu tööpäeva heaks? *Minu tööpäevad on eriti heaks teinud need hetked, kui töötajad on tulnud minu juurde, et edastada mingisugust teavet, toimunud sündmust või lihtsalt jaganud hea meeleolu infot.*

Mis on üks asi, milles sa oled üllatavalt hea? *Esimesena tuleb mulle hetkel*

mõttesse kudumine. Kuigi sellega enam ei tegele, kuna minu randmed on nõrgad.

Mis on sinu kirk või hobi?

Vabal ajal teen aiatöid või nokitsen kodu kallal ja pean mesilasi.

Mis teeb halva tuju kohe heaks?

Minu viis, kuidas head meeleolu hoida, on tegeleda erinevate huvidega ja neid vaheldada. Muidugi ei puudu sellest ka hea seltskond ja inimesed, kes mind ümbritsevad.

Minu nimi on **Gerit Kala**.

Minu amet on: *Töötan Rápina Aian-
duskoolis kasvatus-sotsiaalnõustajana.
Minu töö on mitmekesine ning hõlmab
nii õpilastega suhtlemist ja nõustamist
kui ka erinevate igapäevaste küsimus-
te ja olukordade lahendamist. Mulle
sobib töö inimestega ning pean enda
tugevuseks oskust kiiresti erinevate
inimestega ühine keel leida ja olla la-
hendustele orienteeritud.*

Mis teeb sinu tööpäeva heaks? *Minu tööpäeva teeb heaks hea ja positiivne õhkkond, toredad inimesed ning sujuv koostöö kolleegidega. Mulle meeldivad päevad, kus on piisavalt*

*vaheldust, suhtlemist ja erinevaid te-
gemisi ning kus asjad liiguvad ja saa-
vad lahendatud.*

Mis on üks asi, milles sa oled üllatavalt hea? *Olen üllatavalt hea reise planeerimises. Mulle meeldib enne reisi uusi kohti ja võimalusi avastada ning leida üles ka selliseid põnevaid paiku, kuhu niisama võib-olla ei sa-
tuks.*

Mis on sinu kirk või hobi? *Vabal ajal meeldib mulle väga reisida ja uusi koh-
ti avastada. Samuti naudin palju loo-
duses olemist ning sügisel on üks minu
lemmiktegevusi kindlasti seenel käimi-
ne. Lisaks meeldib mulle teatris käia –
hea etendus ja mõnus õhtu teatris on
alati midagi, mida oodata.*

Mis teeb halva tuju kohe heaks? *Hea
huumor ja tore seltskond suudavad
minu tuju üsna kiiresti paremaks teha.
Samuti aitab alati looduses olemine,
mõni hea teatrielamus või lihtsalt väi-
ke vaheldus igapäevarutiinist.*

Minu nimi on **Margit Kasemets**.

Minu amet on. *Töötan aednikuna.*

Mis teeb sinu tööpäeva heaks? *Töö-
päeva teeb heaks töö ise. Ei ole veel
kõiki häid külgi kogenud, kuid arvan, et
järjest põnevamaks läheb.*

Mis on üks asi, milles sa oled üllatavalt hea? *Hea meelega küpsetan mida-
gi magusat ja põnevat.*

Mis on sinu kirk või hobi? *Kireks võib
lugeda metsas jalutamist ja saaduste
korjamist.*

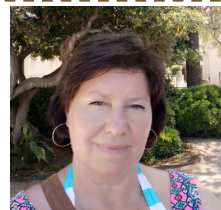
Mis teeb halva tuju kohe heaks? *Nae-
ratus teeb tuju alati heaks.*

Minu nimi on **Sander Lulla**.

Minu amet on *aiandustehnoloogia
spetsialist*

Mis teeb sinu tööpäeva heaks? *Minu
päev on kordaläinud, kui ma olen leid-
nud probleemi või rikke põhjuse ja
selle ka kõrvaldanud ning asjad
(seadmed-masinad-süsteemid) toimi-
vad jälle .*

Mis on sinu kirk või hobi? *Minu hobi
on kalapüük. Ma pean vee peale saa-
ma, siis läheb ka tuju paremaks ning
muud mõtted ununevad, isegi siis kui
kala ei saa.*

Minu nimi on **Kaja Johanson**.

Minu amet on *õpilaskodu korrapidaja.*

Minu tööpäeva teeb heaks *hea koos-
töö kolleegidega.*

Üks asi milles ma üllatavalt hea olen,
*on see, et jään rahulikuks keerulistes
situatsioonides.*

Minu hobiks on *loodus ja kõik sellega
seonduv.*

Halva tuju teeb kohe heaks *tükike ma-
gasat.*

Rahvusvaheline muusikapäev aianduskoolis

1. oktoobril, rahvusvahelisel muusikapäeval, pakkusid muusikalist meelelahutust karmoškadel aianduskooli õpetaja Valdur Truija koos vilistlasest poja Joosep Truijaga.

Esitati rahvalikke lugusid üle ilma – Soomest, Lätist, Ukrainast, Marimaalt, aga ka Võrumaalt, Saaremaalt ja mujalt Eestist

SPORDIRINGID ALUSTAVAD !

VÕRKPALLITREENINGUD

Teisipäeviti ja neljapäeviti
kell 17.00-19.00

Juhendaja: **Valdur Truija**

Esimene treening **6.oktoobril**

TENNISETREENINGUD

Kolmapäeviti kell 17.00-19.00

Juhendaja: **Aleksei Nikolajev**

Esimene treening **7.oktoobril**

Aasta kutseõpetaja nominent Pille Peterson

Pille Peterson on floristika eriala juhtõpetaja, kes oskab rahuliku ja rõõmsa meelega edasi anda oma erialaoskusi nii tasemeõppe kui ka täienduskoolituse kursuste õppijatele. Ta koordineerib kooli koostööd kogukonnaga, pakkudes võimalusi ja lahendusi erinevate ürituste kaunistamiseks seadete ja lilleiluga. Seda kõike koostöös floristika õpetajate ja õpilastega.

Pille osaleb mitmeid aastaid eksperdina rahvusvahelistel kutsevõistlustel. Aianduskool ja ka Eesti kutseharidus rõõmustab äsja lõppenud Euroopa kutsevõistlustel EuroSkills 2025 saavutatud floristika hõbemedali üle. Hõbemedalist Jarko Ilvese juhendajaks oli Pille Peterson, kes õpetas, nõustas ja suunas õpilase suurepärase tulemuseni.

Aitäh, Pille, et juhendad, toetad ja innustad õppijaid ning annad olulise panuse floristika eriala ja kooli arengusse!

Aasta Õpetaja 2026 tiitli laureaadid kuulutatakse välja 10. oktoobril Vane-muise Kontserdimajas toimuval aasta õpetaja galal.

Helen Erik, infospetsialist

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suur tänu kõigile, kes lehenumbri illumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Aianduse 6, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu Küljendaja Valdur Truija

Oktoobrikuu nali

„Kas teil on kodus suur raamatukogu?“

„Jah, väga.“

„Aga kuidas te oma vajaliku raamatu üles leiate?“

„Lähem linnaraamatukokku ja võtan.“